

Τάσος Λειβαδίτης

Youtube

Την πόρτα ανοίγω το βράδυ

(μελοποιήθηκε από τον Μ. Θεοδωράκη, Θα ακούσουμε ερμηνεία από Μ. Φαραντούρη – το έχει ερμηνεύσει και ο Διονύσης Τσακνής)

Την πόρτα ανοίγω το βράδυ
τη λάμπα κρατώ ψηλά
να δούνε της γης οι θλιμμένοι
να ρθούνε να βρουν συντροφιά

Να βρούνε στρωμένο τραπέζι
σταμνί για να πιει ο καημός
κι ανάμεσά μας θα στέκει
ο πόνος του κόσμου αδερφός

Να βρούνε γωνιά ν' ακουμπήσουν
σκαμνί για να κάτσει ο τυφλός
κι εκεί καθώς θα μιλάμε
θα ρθει συντροφιά κι ο Χριστός

Το 1961 ο συγγραφέας Κώστας Κοτζιάς και ο ποιητής Τάσος Λειβαδίτης γράφει το σενάριο της ταινίας "Συνοικία το Ονειρό"¹ με τους Κατράκη, Αλεξανδράκη, Γεωργούλη, κ.α. όπου ακούγονται τα τραγούδια "Βρέχει στη φτωχογειτονιά", "Σαββατόβραδο" κ.λ.π. όλα σε στίχους Λειβαδίτη και που με άλλα τραγούδια επίσης σε στίχους Λειβαδίτη θα συμπεριλάβει αργότερα ο Θεοδωράκης στο δίσκο του "Πολιτεία".

Βρέχει στη φτωχογειτονιά

Συνθέτης: Μίκης Θεοδωράκης

Μικρά κι ανήλιαγα στενά
και σπίτια χαμηλά μου
βρέχει στη φτωχογειτονιά
βρέχει και στη καρδιά μου

Αχ ψεύτη κι άδικε ντουινιά
π' άναψες το καημό μου

είσαι μικρός και δεν χωράς
τον αναστεναγμό μου

Οι συμφορές αμέτρητες
δεν έχει ο κόσμος άλλες
φεύγουν οι μέρες μου βαριά
σαν τις βροχής τις στάλες

¹ Η ταινία παρουσιάζει τη ζωή των ανθρώπων μιας φτωχογειτονιάς της Αθήνας, που αν και ζουν σε μια έσχατη μιζέρια, ονειρεύονται πάντα έναν καλύτερο κόσμο. Μια αυθεντική νεορεαλιστική ελληνική ταινία, που απαγορεύθηκε για ένα διάστημα, εξαιτίας της άσχημης εικόνας της ελληνικής πραγματικότητας που τολμούσε να δείξει. (Πηγή www.filmfestival.gr)

Σαββατόβραδο

μουσική: Μίκης Θεοδωράκης

Μοσχοβολούν οι γειτονιές
βασιλικό κι ασβέστη
παίζουν τον έρωτα κρυφά
στις μάντρες τα παιδιά

Σάββατο βράδυ μου έμορφο
ίδιο Χριστός ανέστη
κι ένα τραγούδι του Τσιτσάνη
κλαίει κάπου μακριά

Πάει κι απόψε τ' όμορφο
τ' όμορφο τ' απόβραδο
από Σαββάτο βράδυ
πίκρα και σκοτάδι
αχ να 'ταν η ζωή μας
Σαββατόβραδο
κι ο Χάρος να 'ρχονταν
μια Κυριακή μια Κυριακή το βράδυ

Οι άντρες σχολάν απ' τη δουλειά
και τον βαρύ καημό τους
να θάψουν κατεβαίνουνε
στο υπόγειο καπηλιό

Και το φεγγάρι ντύνει λες
με τ' άσπρο νυφικό του
τις κοπελιές που πλένονται
στο φτωχοπλυσταριό

Αλλά τα βράδια

Στίχοι: Τάσος Λειβαδίτης

Μουσική: Γιώργος Τσαγκάρης

Πρώτη εκτέλεση: Βασίλης Παπακωνσταντίνου

Και να που φτάσαμε εδώ
Χωρίς αποσκευές
Μα μ' ένα τόσο ωραίο φεγγάρι
Και εγώ ονειρεύτηκα έναν καλύτερο κόσμο
Φτωχή ανθρωπότητα, δεν μπόρεσες
ούτε ένα κεφαλαίο να γράψεις ακόμα
Σα σανίδα από θλιβερό ναυάγιο
ταξιδεύει η γηραιά μας ήπειρος

Αλλά τα βράδια τι όμορφα
που μυρίζει η γη

Βέβαια αγάπησε
τα ιδανικά της ανθρωπότητας,
αλλά τα πουλιά
πετούσαν πιο πέρα

Σκληρός, άκαρδος κόσμος,
που δεν άνοιξε ποτέ μian ομπρέλα
πάνω απ' το δέντρο που βρέχεται

Αλλά τα βράδια τι όμορφα
που μυρίζει η γη

Ύστερα ανακάλυψαν την πυξίδα
για να πεθαίνουν κι αλλού
και την απληστία
για να μένουν νεκροί για πάντα

Αλλά καθώς βραδιάζει
ένα φλάουτο κάπου
ή ένα άστρο συνηγορεί
για όλη την ανθρωπότητα

Αλλά τα βράδια τι όμορφα
που μυρίζει η γη

Καθώς μένω στο δωμάτιο μου,
μου 'ρχονται άξαφνα φαιινές ιδέες
Φοράω το σακάκι του πατέρα
κι έτσι είμαστε δυο,
κι αν κάποτε μ' άκουσαν να γαβγίζω
ήταν για να δώσω
έναν αέρα εξοχής στο δωμάτιο

Αλλά τα βράδια τι όμορφα
που μυρίζει η γη

Κάποτε θα αποδίδουμε δικαιοσύνη
μ' ένα άστρο ή μ' ένα γιασεμί
σαν ένα τραγούδι που καθώς βρέχει
παίρνει το μέρος των φτωχών

Αλλά τα βράδια τι όμορφα
που μυρίζει η γη!

Δος μου το χέρι σου..
Δος μου το χέρι σου..

Επίλογος

Στίχοι: Τάσος Λειβαδίτης
Μουσική: Γιώργος Τσαγκάρης
Πρώτη εκτέλεση: Βασίλης Παπακωνσταντίνου

Αφήγηση στην αρχή: Τάσος **Λειβαδίτης**
Αφήγηση στο υπόλοιπο μέρος: Γιώργος **Τσαγκάρης**

Ήταν ένας νέος ωχρός. Καθόταν στο πεζοδρόμιο.
Χειμώνας, κρύωνε.
Τι περιμένεις; του λέω.
Τον άλλον αιώνα, μου λέει.

"Που να πάω"

Όσο για μένα, έμεινα πάντα ένας πλανόδιος
πωλητής αλλοτινών πραγμάτων,
αλλά... αλλά ποιος σήμερα ν' αγοράσει ομπρέλες
από αρχαίους κατακλυσμούς.

"Χρωματίζω πουλιά και περιμένω να
κελαηδήσουν"

Αλλά μια μέρα δεν άντεξα.
Εμένα με γνωρίζετε, τους λέω.
Όχι, μου λένε.

Έτσι πήρα την εκδίκησή μου και δε στερήθηκα ποτέ
τους μακρινούς ήχους.

"Τραγουδάω, όπως τραγουδάει το ποτάμι"

Κι ύστερα στο νοσοκομείο που με πήγαν βιαστικά...
Τι έχετε, μου λένε.
Εγώ; Εγώ τίποτα, τους λέω. Μόνο πέστε μου γιατί
μας μεταχειρίστηκαν,
μ' αυτόν τον τρόπο.

Το βράδυ έχω βρει έναν ωραίο τρόπο να κοιμάμαι.

**Τους συγχωρώ έναν-έναν όλους,
Άλλοτε πάλι θέλω να σώσω την
ανθρωπότητα,
αλλά εκείνη αρνείται.**

"Όμως απόψε, βιάζομαι απόψε,
να παραμερίσω όλη τη λησμονιά
και στη θέση της ν' ακουμπήσω,
μια μικρή ανεμώνη."

**Κύριε, αμάρτησα ενώπιόν σου,
ονειρεύτηκα πολύ
έτσι ξέχασα να ζήσω.**

Μόνο καμιά φορά μ' ένα μυστικό που το 'χα
μάθει από παιδί,
ξαναγύριζα στον αληθινό κόσμο, αλλά εκεί
κανείς δε με γνώριζε.
Σαν τους θαυματοποιούς που όλη τη μέρα
χάρισαν τ' όνειρα στα παιδιά
και το βράδυ γυρίζουν στις σοφίτες τους πιο
φτωχοί κι απ' τους αγγέλους.
Ήτανε πάντοτε αλλού.

**Και μόνο όταν κάποιος μας αγαπήσει,
ερχόμαστε για λίγο
κι όταν δεν πεθαίνει ο ένας για τον άλλον
είμαστε κιόλας νεκροί.**

"Sos, Sos, Sos, Sos
Φυσάει απόψε φυσάει,
τρέχουν οι δρόμοι λαχανιασμένοι φυσάει,
κάτω από τις γέφυρες φυσάει,
μες στις κιθάρες φυσάει.

Φυσάει απόψε φυσάει,

μες στις κιθάρες φυσάει.

Δώσ' μου το χέρι σου φυσάει,
δώσ' μου το χέρι σου.

ⁱ Ταινία «Συνοικία το Όνειρο» :

Ολες οι εκφάνσεις της ζωής των ανθρώπων μιας αθηναϊκής φτωχοσυνοικίας, οι οποίοι αν και ζουν στην έσχατη μιζέρια, δεν παύουν να ονειρεύονται ένα καλύτερο αύριο. Ο Ρίκος αποφυλακίζεται και επιστρέφει σπίτι του, σε μια από τις φτωχότερες συνοικίες της Αθήνας. Η παλιά του αγάπη, η Στεφανία, δεν θέλει να συνεχίσουν τις σχέση μαζί του, τώρα που έχει άλλους πλούσιους φίλους. Μαζί με τον Νεκροφόρα και τον Ασημάκη, αρχίζουν εμπόριο παράνομων προϊόντων, αλλά πέφτουν έξω. Ο Ρίκος προτείνει να επιχειρήσουν ένα μεγαλύτερο κόλπο, όμως δεν θα προλάβουν να το ξεκινήσουν γιατί έχει ήδη σπαταλήσει τα λεφτά που του έδωσε ο Ασημάκης για κεφάλαιο..

Διακρίσεις: Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης 1961 - Βραβείο Β' Ανδρικού Ρόλου: Μάνος Κατράκης - Βραβείο Φωτογραφίας: Δήμος Σακελλαρίου

